

Percutane niersteenverwijdering

Percutane nefrolitholapaxie (PNL)

Inleiding

Een percutane niersteenverwijdering is een methode om een niersteen weg te halen. Een andere naam voor percutane niersteenverwijdering is Percutane NefroLitholapaxie (PNL). Percutaan betekent door de huid. De uroloog prikt met een naald door de huid heen in de nier. Daarna brengt hij/zij een hol buisje in de nier. Door dit buisje kan de uroloog de niersteen met speciale instrumenten weghalen.

De operatie gebeurt onder narcose. Na de operatie blijft u nog een paar dagen in het ziekenhuis. U kunt u thuis al voorbereiden op de operatie.

De PNL wordt toegepast bij grotere stenen in een deel van uw nieren (het nierkelken-bekkensysteem) als deze te groot zijn om via de plasbuis te verwijderen. Het grootste voordeel van een PNL is dat deze behandeling geschikt is om grote en harde stenen te behandelen. Ook kunnen steendelen en gruis direct uit de nier verwijderd worden. Zoals bij elke ingreep, kunnen er soms complicaties optreden.

Voorbereiding

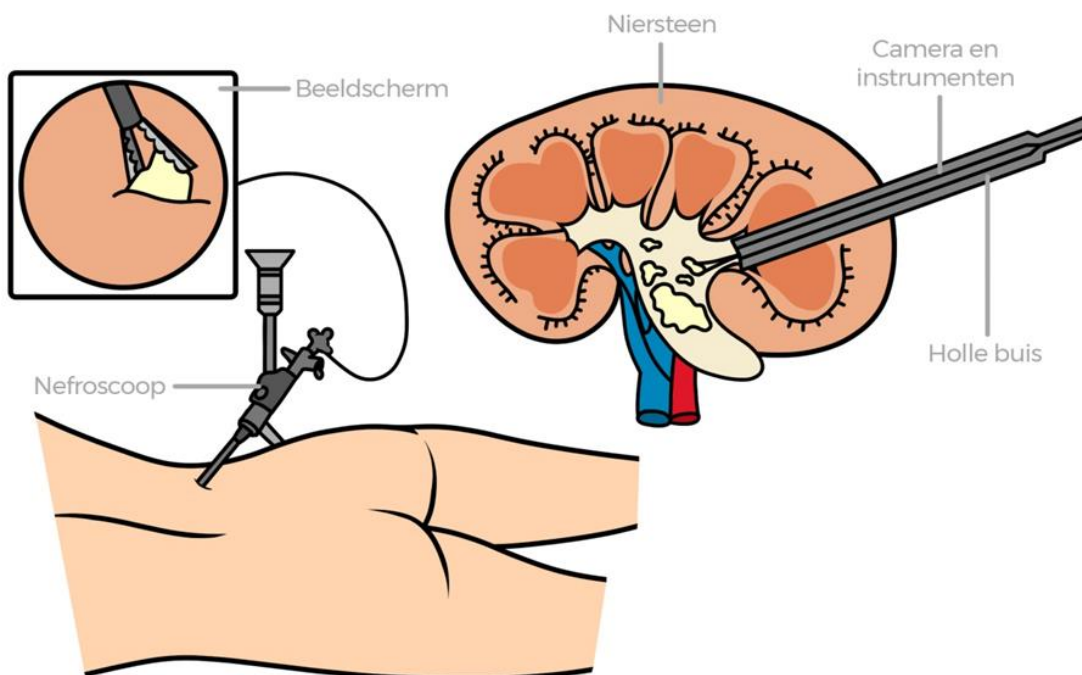
- Gebruikt u bloedverdünnende medicijnen? Dan kan het zijn dat u tijdelijk moet stoppen met het gebruik van deze bloedverdünners. Bespreekt u dit van tevoren met uw uroloog.
- Voor deze ingreep is het noodzakelijk dat u nuchter bent. Dit betekent dat u vanaf een bepaald tijdstip niet meer mag eten en drinken. De anesthesioloog geeft u hierover meer informatie.
- In sommige gevallen wordt tijdens de ingreep contrastmiddel gebruikt. Sommige mensen zijn overgevoelig voor jodium of hebben al eens een allergische reactie gehad op contrastmiddelen of andere stoffen. Wanneer u denkt dat dit ook bij u het geval is, wilt u dit dan van tevoren melden aan de uroloog.
- Soms maakt de arts vóór een percutane niersteenverwijdering nog een röntgenfoto van uw buik. Zo kan hij/zij zien waar de niersteen precies zit. Als dat nodig is scheert een verpleegkundige de huid van uw rug op de plaats van de ingreep.
- Ongeveer een half uur voor de operatie moet u goed uitplassen. U trekt een operatiejasje aan.

Hoe verloopt een percutane niersteenverwijdering?

Voor een percutane niersteenverwijdering krijgt u eerst een narcose. De operatie bestaat uit twee delen. Eerst ligt u op uw rug met uw benen in beensteunen. De arts schuift door uw plasbuis een dun hol buisje in uw blaas. De arts schuift ook een dun hol buisje door uw urineleider tot in uw nier. Dit heet een ureterkatheter. Daarna draaien de operatieassistenten u op uw buik. Ze leggen kussens onder uw lichaam om het te ondersteunen. Met een echoapparaat of met röntgenstralen bekijkt de arts uw nier op een beeldscherm. De arts prikt nu met een dunne naald in de nier (punctie). De arts maakt het kanaaltje dat de naald heeft gemaakt wijder. Dit doet hij/zij door steeds grotere holle buisjes op te schuiven tot in uw nier. Uiteindelijk zit er een buisje met een

doorsnee van een centimeter in de nier. De arts kan nu een camera en instrumenten door het buisje heen schuiven. Zo kan hij/zij de nier bekijken en de niersteen weghalen.

Is de steen te groot voor het buisje? Dan maakt de arts de steen eerst kleiner. Dit gebeurt met een trilapparaatje. Bij grote stenen is soms een tweede percutane niersteenverwijdering nodig. De stukjes steen gaan met uw urine mee uw lichaam uit.



Na een percutane niersteenverwijdering

Na de ingreep brengt de verpleegkundige u terug naar de verpleegafdeling.

U hebt dan een infuus in uw arm. Ook hebt u op drie plaatsen een katheter (dun slangetje) zitten:

- in de nier. Dit slangetje zit op de plek waar de arts met een naald in uw nier heeft geprikt.
- in de blaas. Dit is de blaaskatheter die de arts tijdens de operatie heeft ingebracht.
- in de urineleider. Dit is de ureterkatheter die de arts tijdens de operatie heeft ingebracht.

De arts laat na de operatie nog een röntgenfoto maken. Het kan zijn dat daarvoor contrastvloeistof nodig is. Deze vloeistof krijgt u via de nierkatheter. Zijn er op de röntgenfoto geen steenresten meer te zien in de blaas en nier? Dan haalt de arts het slangetje uit uw blaas en urineleider.

De nierkatheter blijft in uw nier totdat de urine helder is. Dat duurt een paar dagen. Dan sluit de arts de katheter af en haalt hem weg. De opening in uw huid sluit vanzelf. Een tot twee dagen na het weghalen van de nierkatheter kan er nog wat urine uit het wondje lekken. Dit stopt vanzelf. Hierna mag u naar huis.

Klachten na de operatie

Na een percutane niersteenverwijdering kan uw urine nog een aantal weken bloederig zijn. Dat is normaal. Na de operatie kunnen nog kleine stukjes steen door de urineleider

naar uw blaas gaan. Daardoor kunt u last krijgen van kolieken (krampende buikpijn). Meestal gaat dit binnen een paar dagen vanzelf over. Misschien hebt u wel een pijnstillertje nodig. Bij koorts boven de 38,5°C moet u contact opnemen met de polikliniek urologie. Neem buiten kantooruren contact op met de dokterswacht.

Complicaties

Bij een percutane niersteenverwijdering kunnen de volgende complicaties optreden:

- Een enkele keer lukt het niet om de steen te bereiken. Dan is een open operatie nodig om de steen weg te halen. Bij een open operatie is de wond veel groter.
- Tijdens de percutane niersteenverwijdering maakt de arts een kanaaltje van uw nier tot buiten het lichaam. Hierbij kan hij/zij andere weefsels raken. Daardoor kan een bloeding ontstaan. De arts moet dan een open operatie doen om de bloeding te stoppen.
- U kunt een urineweginfectie krijgen. Om de kans hierop kleiner te maken krijgt u tijdens en na de operatie antibiotica.
- Kleine deeltjes van de steen kunnen in uw urineleider komen. Meestal plast u deze deeltjes vanzelf uit. Soms moet de arts de deeltjes in een volgende behandeling weghalen.

Controle-afpraak

Na enkele weken komt u op controle bij de arts. Meestal laat de arts dan nog een röntgenfoto of echo maken. De verpleegkundige geeft u bij ontslag uit het ziekenhuis een afspraak mee voor deze controle.

Vergoeding van de behandeling

De behandeling van nierstenen wordt niet altijd volledig vergoed. Vraagt u dit van tevoren na bij uw zorgverzekeraar.

Tot slot

De informatie over percutane niersteenverwijdering is algemeen. Het kan zijn dat uw situatie anders is. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek urologie.

Bron: Stimulansz

De teksten zijn gebaseerd op informatie van de Nederlandse Vereniging voor Urologie.

Afbeelding: MCL

www.mcl.nl

Polikliniek urologie

MCL

058 – 286 61 50

maandag – vrijdag 8.30 – 16.30 uur

MCL Harlingen

0517 – 499 881

maandag – vrijdag 8.00 – 17.00 uur